

**Proves d'accés a cicles formatius de grau superior de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2016**

Llengua catalana
Sèrie 2

**SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ**

INSTRUCCIONS

Per cada error d'ortografia, gramàtica o lèxic es descomptaran 0,1 punts, fins a un màxim de 2 punts, en els apartats 1 i 2. Els errors de l'apartat 3 («Expressió escrita») ja es tindran en compte en puntuar la redacció corresponent.

Llegiu atentament aquest text i responeu a les qüestions següents.

Dieta equilibrada i saludable sense aliments prohibits

El pa, la sal, els ous, la carn vermella o el marisc tenen en comú que en algun moment han estat «víctimes» d'una llegenda negra sobre el seu paper en la dieta diària, protagonistes de falses creences i mites que entorpeixen la informació fiable sobre la dieta saludable i equilibrada.

5 Per tal de «restaurar l'honor de tots els aliments», el periodista Antonio Orti, en col·laboració amb dues expertes en nutrició, ha escrit el llibre *Menjar o no menjar. Falsedats i mites de l'alimentació*, en què es desmenteixen alguns dels rumors que circulen sobre la dieta, com que hi ha aliments amb nutrients negatius que consumeixen més calories en ser digerits que les que aporten, o que hi ha els «cremagreixos» com la carxofa, l'aranja o l'espàrrec, que pel que sembla absorbeixen els lípids com si es tractés d'un rentaplats. «Absolutament tots els aliments aporten calories, en més o
10 menys mesura», precisa Orti.

El nutricionista José Miguel Martínez reconeix que els pacients arriben a la consulta amb un seguit d'idees preconcebudes —d'una base real dubtosa— sobre els aliments, entre les quals destaca una espècie de fòbia cap als hidrats de carboni, que eradiquen de la dieta a favor de productes rics
15 en proteïna, com carn o peix. «Aquests aliments d'origen animal contenen també greix, per la qual cosa al final es consumeixen més calories amb dietes riques en proteïna que prescindeixen de pa i cereals rics en hidrats de carboni, i no obstant això també aporten fibra i minerals», explica Martínez.

Però, per què una cosa tan bàsica com l'alimentació és un terreny propici per a aquests
20 mites? És el que Orti es proposa descobrir en el seu llibre, i assenyala diversos factors, que van «des del periodista que cerca un titular cridaner» fins a la «rivalitat entre universitats i equips d'investigació que lluiten per aparèixer en les publicacions i rànquings». Apunta que «hi ha una màxima benintencionada que ens diu que la ciència és neutra, però la veritat és que la ciència és de qui posa els diners, i sovint serveix els interessos de la indústria».

25 Les dietes són «avorrides, monòtones, insuficients i no eduquen, ja que no impliquen el canvi cap a uns hàbits de vida saludables que incloguin l'alimentació». Com recorda Orti, la paraula *dieta*, al contrari del que suggereix a moltes persones, ve del terme grec *diatia*, que fa referència a l'estil de vida saludable del dia a dia, no a un període acotat, amb resultats sorprenents. «La gent relaciona la paraula *dieta* amb passar gana i amb restricció d'aliments, quan *dieta* no és més que
30 l'alimentació del dia a dia d'una persona, completa, variada i adequada als seus condicionaments físics i estil de vida», subratlla Martínez.

Menjar de tot i en la justa mesura. Una màxima senzilla per a alimentar-se de manera equilibrada i saludable, despullada de mites.

Adaptació feta a partir d'un text del
Regió 7 (3 abril 2013)

1. Comprensió i expressió

[3,5 punts en total]

- 1.1. Resumiu les idees principals exposades en el text. El resum ha de tenir entre vuitanta i cent paraules, aproximadament.

[1,5 punts]

Orientativament, un resum ben fet hauria de contenir aquestes idees essencials:

1. El periodista Antonio Orti ha publicat un llibre per desmentir diversos rumors sense fonament sobre alguns aliments i la seva relació amb les dietes.
2. No hi ha aliments que aprimen o que cremen greix; tampoc no cal deixar de banda els hidrats de carboni.
3. Aquestes idees errònies poden tenir l'origen en periodistes que busquen un titular atractiu, en investigadors que cerquen notorietat o en interessos de la indústria.
4. Convé remarcar que no s'ha de relacionar la dieta amb el fet de passar gana o no prendre certs aliments, sinó amb una alimentació diària variada, completa, saludable i equilibrada.

Corregiu l'exercici tenint en compte els criteris següents:

El resum recull tres o quatre de les idees essencials del text d'una manera clara, ordenada i precisa ..... 1,5 punts

El resum és vàlid perquè recull en general la informació del text, però hi pot haver una certa imprecisió en l'expressió o algun oblit ..... 1 punt

El resum té mancances a l'hora de recollir les idees expressades en el text (hi apareixen només dues de les idees essencials) o presenta una expressió poc clara i precisa ..... 0,5 punts

El resum no recull les idees essencials del text o presenta una expressió clarament desordenada i confusa, mancada de precisió ..... 0 punts

El resum s'ha de valorar globalment: a partir de la proposta de puntuació quantitativa anterior i també d'acord amb la qualitat del conjunt, de manera que es poden adjudicar puntuacions intermèdies, com ara 1,25, 0,75 o bé 0,25.

1.2. Expliqueu d'una manera clara i entenedora què són els «mites» sobre l'alimentació als quals fa referència el text.

[1 punt]

Aquests «mites» són rumors sense gaire fonament o idees poc fiables sobre determinats aliments i els seus possibles efectes en una dieta, els quals poden generar confusió a l'hora d'alimentar-se d'una manera sana i equilibrada.

S'ha de corregir la resposta tenint en compte la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa	1 punt
Resposta vàlida però amb alguna imprecisió o manca de claredat	0,75 o 0,5 punts
Resposta deficient, tot i que hi pugui haver algun element vàlid	0,25 punts
Resposta clarament deficient	0 punts

1.3. Què creieu que vol dir «menjar de tot i en la justa mesura» (línia 32)?

[1 punt]

Vol dir que una alimentació adequada ha d'incloure una varietat d'aliments, en una quantitat correcta, perquè s'ajusti a les diferents necessitats de cada persona.

S'ha de corregir la resposta tenint en compte la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa	1 punt
Resposta vàlida però amb alguna imprecisió o manca de claredat	0,75 o 0,5 punts
Resposta deficient, tot i que hi pugui haver algun element vàlid	0,25 punts
Resposta clarament deficient	0 punts

2. Reflexió lingüística

[3,5 punts en total]

2.1. Escriviu el subjecte gramatical que tenen en el text les formes verbals següents, que hi apareixen subratllades.

[1 punt: 0,25 punts per cada apartat]

- a) «destaca» (línia 13): **una espècie de fòbia (cap als hidrats de carboni) / fòbia / una fòbia...**

- b) «contenen» (línia 15): **aquests aliments (d'origen animal) / aliments...**

- c) «serveix» (línia 24): **la ciència / ciència**

- d) «ve» (línia 27): **la paraula *dieta* / paraula / dieta**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.2. Completeu les frases següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis, tal com es fa al model; la forma verbal s'ha d'ajustar al context de la frase.

[1,5 punts: 0,25 punts per cada apartat]

Model: La gerència vol que nosaltres treballem (TREBALLAR) durant tot el mes d'agost.

- a) Només us demano que vosaltres també reconegueu (RECONÈIXER) la vostra culpabilitat.

- b) Els cuiners ja s'estan enduent (ENDUR) tots els estris.

- c) Els periodistes d'aquell diari estarien més ben considerats si fossin (SER) més imparcials.

- d) Si haguessis dedicat més interès a la nova recepta, no hauries tingut (TENIR) tantes crítiques negatives.

- e) Els investigadors més joves es queixaran si nosaltres els excloem (EXCLOURE) del nou programa de recerca alimentària.

- f) Si vosaltres volguéssiu (VOLER), podríeu millorar molt la vostra dieta.

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts. Qualsevol error ortogràfic invalida la resposta.

- 2.3. Mantenint el mateix lexema, completeu el quadre següent amb les formes adequades dels substantius en singular, dels adjectius en masculí singular i dels verbs en infinitiu.

[1 punt: 0,10 punts per cada casella]

<i>Substantiu singular</i>	<i>Adjectiu masculí singular</i>	<i>Verb en infinitiu</i>
riquesa, enriquiment	ric	enriquir
greix	greixós, greixinós, engreixador	engreixar, desengreixar, desgreixar
honor	honorable, honorífic, deshonorable	honorar, deshonorar, honorificar
digestió, indigestió	digestiu, indigest, indigerible	digerir
precisió, imprecisió	precís, imprecís	precisar

Valoreu cada resposta correcta amb 0,1 punts. Hi pot haver altres respostes vàlides diferents de les que es recullen en aquest model de correcció. Qualsevol error ortogràfic invalida la resposta.

3. Expressió escrita

[3 punts]

Redacteu un text d'unes cent paraules a partir d'UNA de les dues propostes següents:

- A. Creieu que, en general, la nostra societat segueix una dieta correcta i equilibrada? Exposeu la vostra opinió sobre aquesta qüestió.
- B. Expliqueu quines són les vostres preferències pel que fa a l'alimentació; podeu fer referència als vostres menjars preferits, a allò que us agrada de menjar en dies especials o els dies de cada dia...

- La valoració del text s'efectua sumant la puntuació adjudicada a cadascun dels apartats que indiquem a continuació, però també s'ha de tenir en compte la qualitat global, a partir de la qual es pot arrodonir i modificar a l'alça o a la baixa la puntuació total d'aquesta qüestió.
- Si el text no respon al que es demana (se n'allunya molt clarament i tracta d'un tema diferent), es valora amb 0 punts.
- Si el text és molt breu, cada apartat es puntua d'una manera proporcional a l'extensió. Si té menys de 50 mots, es valora amb 0 punts.

a) Coherència

Selecció i ordenació correctes de la informació	0,5 punts
Algun problema en l'ordenació o en la selecció de la informació	0,25 punts
Text desordenat i confús	0 punts

b) Cohesió (puntuació, concordança, construcció de les frases)

0-2 errors	0,75 punts
3-4 errors	0,5 punts
5-6 errors	0,25 punts
Més de 6 errors	0 punts

c) Correcció (ortografia, morfosintaxi, lèxic)

0-2 errors	1 punt
3-4 errors	0,8 punts
5-6 errors	0,6 punts
7-8 errors	0,4 punts
9-10 errors	0,2 punts
Més de 10 errors	0 punts

d) Variació

El text fa servir recursos sintàctics variats i un lèxic precís i no conté repeticions; s'hi admet alguna deficiència lleu	0,25 punts
El text presenta pocs recursos lèxics i sintàctics, i alguns mots o estructures es repeteixen sovint	0 punts

e) Registre

La llengua del text s'ajusta al grau de formalitat i al canal adequats; s'hi admet algun error lleu	0,25 punts
El text conté errors greus pel que fa al canal o al grau de formalitat	0 punts

f) Disposició

El text respecta els marges, les línies estan disposades correctament i la lletra és ben llegible	0,25 punts
Hi manca algun dels elements anteriors	0 punts

Institut
d'Estudis
Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés